

Pɔli la bataki lawa Kalatikailu ma Kalatikailu

Kumakan men ye Kitabu seniman jin kɔndɔ

Kitabu seniman ye sɛbeni Pɔli le bolo ka a lawa lemeniya mɔɔilu ma men ye Kalati. Wo bɛɛ sɛbeni kitabu Talibidenilu la Kɛwaliilu kɔndɔ suran 13 a ni suran 14.

Nba, Isa la baara damira waati, lemeniya mɔɔ siyaman tɛɛ ye Yahudiyailu le ri. («Yahudiyailu» ni «Isirayeli» wo bɛɛ ye tɔɔ kelen de ri). Yahudiyailu men lemeniyara Isa ma ii ka a lɔn ko Mɔɔ Suwandinin de, nabiilu kumara a la ko rɔ. Ii ma Isa la karan lɔn ikomin dina kura le. Ii la miriya ye, Isa la karanja ma, a ye ii la dina le dafala, ikomin Alla ka fɔ ja men ma. Ka a masɔrɔn, ii lemeniyara, kɔni ii ma ii la dina sariya sila si bila, Nabi Musa la Tawureta a ni Nabi Dawuda la Yaburi. Ii ma si bila. Ii ka lɔnnin men sɔrɔn Isa fɛ, ii ka fanan la wo kan.

Kɔndafili si tɛ wo rɔ ka a masɔrɔn Alla la kumakan tɛɛ ye wala Yahudiyailu le ma. Kɔni Isa la karandenilu ka a la kumakan nase siya gbɛɛ mɔɔilu ma waati men na, kɔndafili ka siya gbɛɛ mɔɔilu mira. Siya gbɛɛ mɔɔ men lemeniyara Isa ma, ii ma sɔn Yahudiyailu la namun tala ka a la ii la lɔnnin kan, ii ka men sɔrɔn Isa la, ka a masɔrɔn Isa la karan ka woilu wasa.

Ka a masɔrɔn wo fɛ, Yahudiya lemeniya mɔɔilu ma kuma kunyɛ siya gbɛɛ mɔɔilu fɛ, ka a masɔrɔn jinilu ma kojiikɛ. Yahudiya lemeniya mɔɔilu ka a fɔ ko lemeniya mɔɔ men ma kojiikɛ ma kisiba bɛɛ

sɔrɔn. Pɔli ka a mɛn tuma mɛn na ko aile ye kuma wo fɔla, a ka ii sɔsɔ ka a fɔ ko ni an di kisi sɔrɔn Isa la saraka sababu la, an mako sa kojii la kosa an di kisi sɔrɔn. A ma a fɔ ko kojiikɛ a ma jɪ. A ka fɔ ko kojiikɛ ti an kisila; an ti se kisila sila si fɛ. Isa kelen pe la saraka le ri se wo kɛla.

Sɔsɔli la mɛn ye Yahudiya lemɛniyamɔɔilu ni siya gbɛrɛ lemɛniyamɔɔilu tɛma wo ri se hankili dila an ma. Sariya doilu ye dina rɔ an di se woilu bonyala, kɔni a ti se an kisila. Namun doilu ye ye an di se bilala namun sila woilu kan. An ti se jatela ikomin a diyagboyani ko an di kisi sɔrɔn. A ka gbɛlɛn dɔɔni ka bɛɛ jafɔ, kɔni Alla la kitabu sɛniman wo di se hankili dila an ma ka a jayɛn.

Kɛbi Pɔli ka bataki lawa Kalati lemɛniya mɔɔilu ma, a ri se an karanna ka bila lemɛniya a rɔ. Lemɛniya mɔɔilu la sariya fɔlɔ le kaninteya ri. Nii Sɛniman ye lemɛniya mɔɔilu jusu rɔ, wo fanan ye sila yirakala ii la ka lɔ Alla ma. Wo la tɔnɔ ye a la, ni wo tɛ Setana ri bɔ fɛrɛ su bɛɛ la ka ai la lemɛniya tɪjan, ka ai lɔ sila gbɛrɛ ma mɛn ye kojuu sila ri. Alla ye an tanka wo ma. Amina!

¹ Sɛbɛ jɪn farani nde Pɔli le la, nde mɛn ye talibidenba ri. Mɔɔilu ma n suwandi baara wo kanma. Mɔɔ si ma n kelaya. Ɛɛn, n kɛra tali-bidenba le ri ka fara Isa Jɛnematɔmɔnin de la, a ni an Fa Alla mɛn ka a lawuli ka a bɔ saya rɔ.

² Nde ni an badenma mɛnilu bɛɛ ye n tɔrɔfɛ yan, an ye sɛbɛ jɪn nawala lemɛniya jamailu le ma, mɛnilu ye Kalati jamana rɔ.

³ An Fa Alla a ni Maari Isa Jɛnematɔmɔnin ye hina ni jususuma di ai ma.

⁴ Isa Nenematəmōnin de ka a jere ke saraka ri an na kojuuilu koson, sa a ri an bo dunuɲa juu jin fanka korɔ, baa an Fa Alla sawo tere ye wo ro.

⁵ A too ye gbiliya kadawu. Amina!

Kibaro numa kelen pe le ye ye

⁶ N da kabannakoya kojuuya ka a masoron Alla men ka ai kili ka fara Nenematəmōnin na numaya la, ai ra ai kodon wo la jona jona, ka wa kela gberε ko.

⁷ Koni kela gberε te wo ri de! Moo doilu le ye ai kondafilila ten. Ii ye a fe ka Nenematəmōnin na kibaro numa yelman.

⁸ Koni an ka kibaro numa men nase ai ma, ni fen fen ka kela gberε lase ai ma, men ni foloman wo te kelen di, danka ye wo tii kan, hali ni a kera andeilu ri, wala sankolo ro meleka do ri.

⁹ An ka men fo ai ye koroman, n di wo fo ikɔ ko ai sonda kibaro numa men ma, ni moo moo ka kela gberε lase ai ma, men ni foloman wo te kelen di, danka ye wo tii kan kadawu!

¹⁰ A ye di? N ye a nininna ka n jere diya mooilu ye wa, wala Alla ye wa? N ye a nininna ka mooilu hene wa? Wo kuma te! Ni n tere ye a fe ka mooilu hene folo, n tun tena kela Nenematəmōnin na baarden di.

Alla ka Pɔli bila a la baara la na men ma

¹¹ N badenmailu, n ye a fe ai ye a lon ko n ka kibaro numa men nase ai ma, wo ma fara moo la.

¹² N ma a soron moo si la. Moo ma n karan a la fanan. Koni Isa Nenematəmōnin jere le ka a yiraka n na.

13 N tere ye taamala Yahudiyailu la dina sila kan ja men ma folofolo, ai ra wo men. N tere ye Alla la lemeniya jama torola fo ka a dan natamin kojuuya. N tere ye a jininna ka a ratijan fewu.

14 N jere siya moilu tema, n tere ye wala jefef Yahudiyailu la dina sila kan ka tamin n kanyaroo ma fan ba kan, baa n benbailu la landailu tun ka gbelen n ma kosebe.

15 Koni ka a teren n ma saron folo, Alla ka n suwandi ka n bila a dan na. A ka n kili ka fara a la jumaya la. A diyara a ye tuma men na

16 ka a Dence yiraka n na sa n di a la ko fo siya gberere moilu ye, n ma hankili jinin moosi la.

17 N ma wa Jerusalemu ka hankili jinin talibidenba foloilu la. N wara Arabu jamana ro i koroo. Wo koroo, n ka n kose ka wa Damasi so kondoo.

18 San sawa taminni ko, n wara Jerusalemu, sa n ni Sefasi* ri kuma an jooon fe. N ka tele tan ni loolu ke a torofe.

19 Koni n ja ma la talibidenba toilu si kan, fo Maari Isa dooce Yakuba.

20 Nde ye men sebela ka a di ai ma, wuya te wo ri. N ye wo lasereyala Alla jana.

21 Wo koroo, n wara Siri ni Silisi jamanailu ro.

22 Koni lemeniya jama menilu sidini Nenematomonin ma Jude mara ro, woilu tun ma nde yen, ii tun ma n lon.

23 Ii ka a men ten de doron ko: «Men tere ye an torola folofolo, wo ye lemeniya ko lasela moilu ma sisen, a tere ye a jininna ka lemeniya ko men tijan folofolo.»

* **1:18** SefasiSimon Piyeri, konin.

24 Wo kera sababu ri ii ka Alla tando nde la ko koson.

2

Keladen tɔilu sɔnda Pɔli rɔ

¹ Nba, san tan ni naanin taminni kɔ, nde ni Barinabasi wara Jerusalemu ikɔ tuun. N wara Tite fanan di.

² N na wa kun kera men di Alla le ka a fɔ n ye ko n ye wa. N seni ye, n ye kibaro numa men nasela siya gberɛilu ma, n ka wo yiraka mɔɔbailu la ii la nɔɔnyen dɔ ka a nafɔ ii ye. N ka wo ke ka a masɔɔn n tun tɛ a fɛ n na baara ye ke baara fuu ri, n tun ka men ke kɔrɔman na, a ni n tɛɛ ye men kan wo waati la.

³ Ni wo tɛ, hali n taama nɔɔ Tite men ye Kirɛkika ri, ii ma a diyagboya ko a ye faaninta ke.

⁴ Kuma wo kera ka a masɔɔn wuyafɔla doilu tun ka ii jɛɛ ke ikomin lemeniya mɔɔilu, ka ii dokon ka don an tɛma. Baa Isa Nenematɔmɔnin ka an kanhɔɔya nɔ men ma, ii tɛɛ ye a fɛ ka wo lakɔɔsi bundu le rɔ. Ii tɛɛ ye a fɛ ka an ke jɔnilu ri ikɔ tuun.

⁵ Kɔni an ma sɔn ii rɔ hali waatini, sa kibaro numa ri to ai jusu rɔ, kibaro numa men ye tu nɔ ri.

⁶ Kɔni mɔɔilu tɛɛ ye menilu jatela nɛmɔɔilu ri, woilu ma fosi la n na kibaro numa kan, n ye men nasela mɔɔilu ma. Ni mɔɔilu ye ii jatela nɛmɔɔilu le ri, wo tɛ n nana foyi ri, baa Alla tɛ mɔɔ bɔla mɔɔ rɔ.

⁷ Kɔni ii jɛɛ ka a nɔyen ko Alla de ka baara karifa nde la ko n ye kibaro numa lase faanintakebaliilu

ma, ikomin a ka baara karifa Piyeri la ja men ma ko a ye a lase faanintakelailu* ma.

⁸ Baa Alla ka Piyeri ke faanintakelailu la talibidenba di ja men ma, a ka nde fanan ke siya gberailu la talibidenba di wo ja le ma.

⁹ Yakuba ni Sefasi ni Yuhana menilu tere ye jatela nemobailu ri, woilu jere ka a jayen ko Alla le ka numaya ke n ye ka n kelaya. Wo le ro, ii ka ii bolo don Barinabasi ni nde bolo, ka a yiraka an na ko an bere ye baarakemobilu le ri. An benda a ma ko andeilu ye wa kibaromuma lase siya gberailu ma, woilu fanan ye wa wo lase faanintakelailu ma.

¹⁰ Ii ka ko kelen jinin an fe ko an ye an hankili to fantanilu ro. N fanan tere ye n dajala ka wo ke tuma bere.

Poli ka Piyeri jalaki Antiyaki

¹¹ Nba, Sefasi nara Antiyaki so kondotuma men na, n ka a soso gbe ni gbe ro, baa a ka ko men ke, wo ma ben fewu.

¹² Ka a masoron sani Yakuba la keladenilu ye na, Sefasi ni ye mobilu tere ye donnin kela kelen di, badenma menilu ye siya gberailu ri. Koni Yakuba la keladenilu nara tuma men na, a ka a jere mabo siya gberewoilu la. A ma son a ni woilu ye donnin ke kelen di wo ko, baa a silanda mobilu ye, menilu ka a fo ko siya gberailu ka kan ka faaninta ke.

¹³ Badenma don ma menilu tere ye Yahudiyailu ri, wo tilu ka ii bila Piyeri ko a la filanfilanteya ro. Wo kera sababu ri hali Barinabasi ka a bila ii ko.

* **2:7** *Faanintakelailu* kojike ko men ye sebe jin do wo kuma ye fola Yahudiyailu la ko le ro.

14 N ka a yen tuma men na ko ii te taamala ka telen kibaro numa sila kan, men ye tunari, n ka a fo Sefasi ye ai bee nana ko: «A ye di? Ile men ye Yahudiya ri, ni ile ka Yahudiyailu la landailu bila ka i ke ikomin siya gberailu, nfen de koson i ye siya gberailu diyagboyala ko ii ye Yahudiyailu la landa latelen?»

Moolu ye kisila lemeniya le ro

15 An ye Yahudiya jerewolo le ri. An te kojukelailu ri siyailu tema.

16 Koni an ka a lon ko moo si ti se kela moo telenni ri ka fara Nabi Musa la sariya labatoli la. Ee, telenbaya ye kela ka a fara lemeniya ma Isa Nenematomonin ma gbansan. Wo le koson, an fanan lemeniyani Isa Nenematomonin ma. Moo ri ke moo teleni ri ka fara lemeniya ma Isa Nenematomonin ma, Nabi Musa la sariya labatoli te. Baa moo si te kela moo telenni ri ka fara Nabi Musa la sariya labato na ma.

17 Nba, ni an ye telenbaya nininna gbe ro Nenematomonin laden do, an ye a yirakala wo na kelen de ma ko an ye kojuu kela le ri ikomin siya gbera mooilu, wo ye a yirakala ye ko Nenematomonin ye an seebe donna haketa ma wo ro wa? Wo kuma te!

18 N ka sariya men to ye, ni n ka n kose wo ma iko, n ye a yirakala ko n ye sariyatijanna le ri.

19 Wo ro, sariya labatoli nde jere sani sariya ro, wo ro n ye jenemaya ro Alla ye. Nde ni Nenematomonin gbongbonda jiri kan kelen di.

20 Nde sa n niia butun, Nenematomonin de ye a niia n fari ro. N ye dununa ratee men kela faribanku nin do sisen, n ye wo kela lemeniya le

rɔ Alla Dence ye, men ka n kanin ka a jere nii di n koson.

²¹ N ti son ka n ban Alla la jumaya rɔ. Baa ni mɔɔ ri se kela mɔɔ telenni ri ka fara sariya labatoli la, Nenematomonin sani le wo rɔ gbansan!

3

Alla ye mɔɔ jatela mɔɔ telenni ri ka fara lemeniya le la

¹ Ai Kalatikailu, ai ye komoailu ri! Yon de ka ai lafli? Isa Nenematomonin ka saya men ke gbongbon jiri kan, nde ka wo yiraka ai la ka a gbe.

² N ye a fe ka ai majininka jininkali kelen ma: Ai ka Nii Seniman sɔron di? Ai ka wo sɔron ka a masɔron sariya labatoli le ma wa, wala ka a masɔron lemeniya kibaro juma le rɔ, ai ka men namen?

³ Nfenna ai kera komoailu di wo rɔ? Ai nɔ sila men taama damirala Nii Seniman na sebaya rɔ. A ye di? Ai ye a fe ka a laban a jere le sebaya rɔ wa?

⁴ Ai ka ko siyaman mujun ai ma. Wo kera ko fuu ri wa? Ni wo kera fuu!

⁵ Alla men ye Nii Seniman dila ai ma ka kabanakoilu ke ai tema, a ye wo kela ka a masɔron ai ye Nabi Musa la sariya labatola wa, wala ka a masɔron ai lemeniya kibaro juma ma, ai ka men namen wa?

⁶ Nba, Iburahima don? «Iburahima lara Alla la ja men ma; wo le koson, Alla ka a jate mɔɔ telenni ri,»

⁷ wo rɔ ai ye a lon ko men wa lemeniya wo le Iburahima den de ri.

⁸ A sebeni Alla la kitabu kondɔ fɔɔfɔɔ ko Alla ri siya toilu ke a jere jakoro mɔɔ telenniilu ri ka fara ii la lemeniya le la. Wo le koson, a sebeni ko a ka

kibaro ɲuma lase Iburahima ma fɔlɔ ko: «Siyailu bɛɛ ri Alla la ɲumaya sɔrɔn ile le fɛ.»

⁹ Awa, mɔɔ mɔɔ wa lemɛniya Alla la ikomin Iburahima lara Alla la ɲa mɛn ma, wo bɛɛ ri Alla la ɲumaya sɔrɔn.

¹⁰ Mɔɔ mɛnilu ra ii la lemɛniya la sariya labatoli kan, woilu bɛɛ dankani. Baa a sɛbɛni Alla la kitabu kɔndɔ ko: «Mɔɔ mɛnilu tɛ Alla la sariya sɛbɛnilu bɛɛ labatola, wo tiilu bɛɛ dankanin de.»

¹¹ A gbɛni le ko mɔɔ si tɛna kɛla Alla ɲakɔrɔ mɔɔ telenni ri ka fara sariya labatoli la. Baa: «Mɔɔ telennin di a la dunuɲa ratɛɛ kɛ landaɲa rɔ.»

¹² Kɔni ka Alla la sariya labato, a ni ka lemɛniya Alla ma, woilu tɛ kelen di muumɛ. Baa: «Mɔɔ mɛn ka sariyailu bɛɛ labato, wo ri kɛ ii la dunuɲa lateɛ kun di.»

¹³ Nenematɔmɔnin ka an kunka danka le la, mɛn ye mɔɔilu kan sariya kosɔn. Danka wo ye a kan an na nɔ rɔ. Baa a sɛbɛni ko: «Mɔɔ mɔɔ dumni jiri la, wo tii dankani.»

¹⁴ Isa Nenematɔmɔnin ka wo kɛ sa Iburahima la duwawu ri se siya gbɛɛilu ma, a ni an bɛɛ ri Nii Sɛniman sɔrɔn landaɲa le rɔ.

Nabi Musa la sariya ni Alla la teriya

¹⁵ N badenmailu, n di misali di ka a bɛn an na landailu le ma. Ni mɔɔ do ka teriya sidi ka ban, mɔɔ si kana teriya wo lasa, mɔɔ si kana do la teriya wo kan.

¹⁶ Awa, Alla ka teriya sidi Iburahima ni a bɔnsɔn na. A ma sɛbɛ ko «a bɔnsɔnilu» ikomin bɔnsɔn siyaman de ko. Ɛɛn, a sɛbɛni ko «i bɔnsɔn.» Wo kɔrɔ le ko «i bɔnsɔn» kelen de ri, mɛn ye Nenematɔmɔnin di.

17 N ye a fe ka men fo, wo le jin di: Sariya men nara san keme naanin ni san bisawa Alla la teriya koman ti se ka Alla la lahidi ban. Koni sariya wo ti se ka Alla la teriya lasa ka Alla la lahidi bo a no ro.

18 Baa ni ceta ye soronna sariya labatoli le ro, a te soronna lahidi ro butun. Koni Alla ka wo di Ibrahima ma lahidi wo sababu ro.

Sariya siikun ye men di

19 Nba, sariya kun ye mun di? A siira, sa an di sariya tjan koilu lon haan lahidi den wa soron waati men, lahidi men sidini. Melokailu ka sariya wo di ka a fara kumalataaminna le la

20 Ni kumalataaminna ye ye, mo kelenna ko te wo ri. Koni lahidi la ko ro, Alla kelen pe le wo ri.

21 A ye di wo ro? Nabi Musa la sariya ye Alla la lahidilu sosola le wa? Wo kuma te! Ni sariya dira moilu ma, men tun di se jenemaya dila ii ma, moilu tun di jate mo telennilu ri ka fara sariya wo la.

22 Koni sebeli kuma wo le no an bilana kaso la an julumun do, sa Alla ri a la lahidi dafa lemeya moilu ye ka fara ii la lemeya la Isa Nenematomonin ma.

23 Sani lemeya waati ye se, sariya te ye an konogbenna ka an ke ikomin kasodenilu. An tora ten haan ka lemeya makono, men nato bola gbe ro.

24 Wo ro, sariya wo kera ikomin an na korosiba fo Nenematomonin na waati, sa an di jate mo telenniilu ri ka fara lemeya la.

25 Lemeya nala sisen, an te korosiba wo bolo butun.

²⁶ Baa ai bεε ra ke Alla denilu ri ka fara lemēniya la, lemēniya mēn ye ai badila Isa Nenematōmōnin ma.

²⁷ Ai mēn sunda ji rō Nenematōmōnin tōō rō, ai badini Nenematōmōnin ma.

²⁸ Wo le kosōn, faranfaasi tε Yahudiyailu ni siya gbereilu tēma butun, wala jōnilu ni hōrōnilu tēma, wala cεε ni muso tēma. Baa ai bεε ka kan Isa Nenematōmōnin ma.

²⁹ Ni ai ye Isa Nenematōmōnin ta le ri, ai fanan ye Iburahima bōnsōnilu le ri. Ceta la le ile ri ikomin lahidi mēn taani.

4

¹ Nba, n ye a fε ka mēn fō, wo le jin di: den de ye a fa cetala ri. A fa la fen bεε ri ke a ta ri. Hali wo, a denninya waati, a ni jōn bεε ka kan.

² Ka a to denninya rō, a tεrε ye a denmimiralailu ni a denmakololailu la fanka le kōrō fōō ka wa se a fa la waati lateeni ma.

³ Andeilu fanan tεrε ten de. An tεrε ye denninya rō tuma mēn na, an tεrε ye dunuḡa koilu fanka le kōrō, ka ke woilu la jōnilu ri.

⁴ Kōni Alla la waati lateeni sera tuma mēn na, a ka a dencε lana. Muso le ka a sōrōn. A sōrōnda Nabi Musa la sariya kōrō,

⁵ sa a ri mōoilu kunka, mēnilu ye sariya kōrō, kosa an di ke a denilu ri.

⁶ Ōn, ikomin ai ye Alla denilu ri, a ka a Dencε Nii nana an ma. Nii Seniman wo ye a kēla, an ye Alla kilila ko: «an Baba, an Fa!»

⁷ Wo le rō, i tε jōn di butun, i ye Alla den de ri sisen. Ikomin i ye Alla den di, a ra mēn dabēn a denilu bεε ye, i fanan di wo sōrōn ale baraka rō.

Pɔli haminni Kalatikailu la ko rɔ

⁸ Fɔlɔfɔlɔ, ka a tɛrɛn ai tun ma Alla lɔn fɔlɔ, ai tɛrɛ ye jinailu la jɔnya le rɔ. Woilu tun tɛ batofen sebɛɛilu ri.

⁹ Kɔni sisen ai ka Alla lɔn; tuɲa le Alla ka ai lɔn. Ai ye a fɛ ka wa dunuɲa ko barakatanilu le kɔ ikɔ wo rɔ wa, wo mɛnilu tɛ foyi ɲala ai ma? Ai ye a fɛ ka kɛ woilu la jɔnilu ri kokura wa?

¹⁰ Ai ye lon doilu jatela lon bailu ri ka woilu bonya, a ni karo doilu a ni waati doilu a ni san doilu.

¹¹ Aa! N da hamin ai la ko la, ko n ka baara mɛn kɛ ka ai madɛmɛn, wo bɛɛ ri kɛ baara fuu ri.

¹² N badenmailu, n ye ai madiyahala ko ai ye ai jɛrɛ kɛ ikomin nde ye ɲa mɛn ma, baa n ka n jɛrɛ kɛ ikomin ai ye ɲa mɛn ma. Ai ma kojuu si kɛ n na.

¹³ Ai ka a lɔn ko jankarɔ le ka a kɛ n sera ai wara ka kibaro ɲuma lase ai ma fɔlɔfɔlɔ.

¹⁴ N na jankarɔ ka ai tɔrɔ kosɛbɛ, kɔni ai ma n dɔɔya, ai ma ai kɔdon n na. Ai ka n mira koɲuma, ikomin ai tun di Alla la mɛlɛka wala Isa Nenematɔmɔnin jɛrɛ mirala ɲa mɛn ma.

¹⁵ Ai sɛwani tɛrɛ kosɛbɛ. Sawa wo wani mi? N ye sereya di ko ni a se tɛrɛ ai ye wo lon, ai tun di ai ɲaden bɔ ka a di n ma.

¹⁶ Ai ye n jatela ai juu ri baa n ka tuɲa fɔ ai ye wa?

¹⁷ Karanmɔɔ wuya fɔlailu ye ii rajala kosɛbɛ ai la ko rɔ, kɔni ii tɛ wo kɛla kun ɲuman na. Baa ii ye a fɛ le ka n ni ai fara ka an bɔ an ɲɔɔn na, sa ai ri ai raja ka wa ii kɔ.

¹⁸ Ni ai ka ai raja koɲuma kɛla tuma bɛɛ, wo ka ɲi. Ai kana wo kɛ n ɲana gbansan.

19 N denilu, n ye tərəla ai la ko rə kokura ikomin muso mən ye tin ma. N di tərə ten haan Nenematəmənin ye don ai rə tuma mən na.

20 A ləə ye n na sisen ka kε ai tēma, sa n di se kumala ai ye ja gbεε ma. Baa n da kəndafilī ai la ko rə.

Saran ni Hajara la ko

21 Nba, ai mēnilu ye a fε ka tō Nabi Musa la sariya le kərə, ai ye n jabi: Sariya wo ka mən fə, ai ma wo lən wa?

22 Nba a sēbēni ko Iburahima ka dencε fila sərən. Jənmuso ka kelen sərən a ye, hərənmuso ka a tō kelen sərən a ye.

23 Jənmuso den sərənda ikomin cεε ni muso ye den sərənna ja mən ma tuma bεε. Kəni hərənmuso den sərənda ka a kε lahidi den de ri, Alla tun ka lahidi mən ta Iburahima ye.

24 Misaliya gbεε fanan ye tariku wo rə. Nba, muso fila woilu ye teriya su fila yirakala. Teriya mən sidira Sinayi koyinkε kan, Hajara ye wo le yirakala. Ale ye den mēnilu sərənna, woilu ye jənilu le ri.

25 Hajara le ye Sinayi koyinkε misali ri, mən ye Arabu jamana rə. Hajara le ye Jerusalemu misali fanan, mən ye ye bi. Baa Jerusalemu wo ni a la məilu ye jənya le rə.

26 Kəni Alla la Jerusalemu mən ye sanma, wo hərəyani le ri. Ale le ye ikomin an na.

27 Baa a sēbēni Alla la kitabu kəndə ko:
 «Ile muso densərənbali, ile mən tε den sərənna,
 i ye sεwa ka jaalen kosεbε!
 Jən, ile mən ma tin tərə lən,
 i ye i sεwakan ba labə!

Baa muso mɛn da bila,
wo denilu ri siyaya ka tamin muso cɛtii ta kan.»

²⁸ Wo le rɔ, n badenmailu, ai ye lahidi denilu de ri, ikomin Isiyaka.

²⁹ Jɔnmuso den sɔrɔnda ikomin cɛɛ ni muso ye den sɔrɔnna ɲa mɛn ma tuma bɛɛ. Hɔrɔnmuso den sɔrɔnda ikomin cɛɛ ni muso ye den sɔrɔnna ɲa mɛn ma, kɔni den farara Nii Seniman na. Nba, wo tuma jɔnmuso den ka hɔrɔnmuso den wo tɔrɔ. Hali bi a ye ten de.

³⁰ Kɔni a sɛbɛni Alla la kitabu kɔndɔ di? A sɛbɛni ko: «Jɔnmuso ni a dence gben, baa hɔrɔnmuso dence ri a fa ceta. Jɔnmuso dence sen tɛ a rɔ muumɛ.»

³¹ Wo le kosɔn, n badenmailu, an tɛ jɔnmuso denilu ri; an ye hɔrɔnmuso denilu le ri.

5

Nenematɔmɔnin ka an hɔrɔya

¹ Nenematɔmɔnin ka an hɔrɔya, sa an di kɛ mɔɔ hɔrɔyani jɛɛ jɛɛ ri. Wo le rɔ, ai ye ai rajala. Ai kana sɔn mɔɔilu ye ai bila sariya jɔnya rɔ kokura.

² Ai ye ai tolo malɔ! Nde Pɔli ka a fɔ ko ni ai sɔnda mɔɔilu ye ai faaninta kɛ, Nenematɔmɔnin ka baara mɛn kɛ ai yɛ, wo tɛ foyi ɲa ai ma.

³ N ye a fɔla ikɔ ko mɔɔ mɔɔ wa sɔn mɔɔilu ye a faaninta kɛ ten, fo wo tii ye Nabi Musa la sariya bɛɛ labato; diyagboya le wo ri.

⁴ Ai mɛnilu ye a ɲininna ka kɛ mɔɔ telen ri ka fara Nabi Musa la sariya la, ai ra ai jɛɛ fara Nenematɔmɔnin na. Ai ra ai kɔdon Alla la ɲumaya la.

⁵ Kɔni andeilu, an jii ye a ka a fɔ ko Alla ri an jate mɔɔ telenni ri. Nii Seniman ye an demenna ka wo le makɔnɔ ka fara an na lemeniya la.

⁶ Baa ni mɔɔ sidini Isa Nenematɔmɔnin ma, faaninta ke te foyi ri butun, faanintakebaliya fanan te foyi ri butun. Men ye ko ba ri, wo ye lemeniya le ri, lemeniya men ye mɔɔ lɔla kewaliilu kela kaninteya kosɔn.

⁷ Ai tere ye ai borila koruma! Yon ka ai la sila tee, ka ai mabali tɔna labatola?

⁸ Mabalili wo ma bɔ ale rɔ, men ka ai kili.

⁹ «Leben fitinin di buru siyaman nawuli ka a funun.»

¹⁰ Nba, n lani ai la ko ai la miriya a ni n na miriya a ri kanya, baa an bee sidini Maari ma. Kɔni mɔɔ men ye ai hankili jaaminna, wo tii ri a sara sɔɔn, a kera mɔɔ su su ri.

¹¹ N badenmailu, ni n ye mɔɔilu kawandila fɔlɔ ko ii ye faaninta ke, nfenna mɔɔilu ye n tɔrɔla? Ni n ye mɔɔilu kawandila ten, Nenematɔmɔnin faa ko gbɔngbɔn jiri kan, wo tun tɛna gbala mɔɔ si la.

¹² Mɔɔ menilu ye ai lamaala, woilu ka kan ka ii jere ceya diya tee!

Lemeniya mɔɔilu ka kan ka taama na men ma

¹³ N badenmailu, Alla ka ai kili sa ai ri ke mɔɔ hɔɔyanilu ri. Kɔni ai kana hɔɔya ko wo ke sababu ri ka ai faribanku diyana koilu ke. Eɛn! Ai ye ai jɔɔn demen, kaninteya kosɔn.

¹⁴ Baa Alla la sariya bee ye sɔɔnna jin kuma kelen de kɔndɔ ko: «I ye i mɔɔjɔɔ kanin ikomin i jere.»

¹⁵ Ni ai ka ai jɔɔn cin ka ai jɔɔn rafarafara, ai ri ai jere tɔjan.

16 N ye a fɔla ai ye ko ai ye taama ka a ben Nii Seniman na sila ma, wo rɔ nata juu menilu ye ai fari rɔ, woilu te ai lo kojuu kela habadan.

17 Baa nata juu menilu ye ai fari rɔ, woilu ye Nii Seniman sɔsɔla. Nii Seniman fanan ye woilu sɔsɔla. Ii ye ii jɔɔn kelɛla. Wo rɔ, ai ye a fe ka men ke, ai ti se wo kela.

18 Kɔni ni ai ye taamala ka a ben Nii Seniman na sila ma, ai te Nabi Musa la sariya fanka kɔrɔ butun.

19 Faribanku ye baarada men kela, wo le jin di, beɛ ka a lon: jatɔya ni ko nɔni ke ni malobaliya koilu

20 ni joo sɔli ni subaya ni lagboyaɲe ni sɔsɔli ni kelɛya ni jusumaya ni natabaya ni benbaliya ni kanintema le fara ii jɔɔnna,

21 ni nata ni dɔlɔmin ni manamana ko dan natamin mɔɔilu, a ni wo jɔɔn gbɛɛ. N ye ai lalɔninna sisen ikomin n ka ai lalɔnin ja men fɔlo ko mɔɔ menilu ye ko su woilu kela, woilu te ni iyɔrɔ sɔrɔn Alla la Mansaya rɔ.

22 Kɔni Nii Seniman ye a den men kela mɔɔ jusu kɔndɔ, wo le jin di: kaninteya ni sɛwa ni jususuma ni muɲunnin ni mɔɔ demennin ni jumaya ni lemeniya

23 ni sabari a ni senjerɛla. Sariya si te ko su woilu kanma.

24 Mɔɔ menilu ye Isa Nenematɔmɔnin ta ri, ii ra ii sawonan koilu ni ii nata juu bailu beɛ gbɔngbɔn jiri kan.

25 Ni an da jenemaya kura sɔrɔn Nii Seniman na, an ka kan ka an taama ka a ben a la sila ma.

26 An kana jɛɛdabaya ke, an kana sɔsɔli lawuli an ni an jɔɔn tema, an kana an jɔɔn kelɛya.

6

Lemɛniya mɔɔilu ka kan ka i jɔɔn dɛmɛn

¹ N badenmailu, ni ai ka mɔɔ do yen kojuu kɛla, ai mɛnilu ye taamala ka a bɛn Nii Sɛniman sawo ma, ai ye wo tii lali jususuma dɔ, ka a dɛmɛn a kɔsɛla sila juma kan. Kɔni i ye i janto i jɛrɛ rɔ, sa i fanan kana manɛɛn ka kojuu wo jɔɔn kɛ.

² Ai ye i jɔɔn dɛmɛn ai la doninilu tala sa ai ri Nenematɔmɔnin na sariya labato a ja ma.

³ Ni mɔɔ mɛn ye a mirila ko ale ye mɔɔ ba ri, ka a tɛrɛn a tɛ foyi ri, wo tii ye a jɛrɛ le lafilila.

⁴ Mɔɔ kelen kelenna bɛɛ ye a jɛrɛ la kɛwaliilu fɛsɛfɛsɛ a ni ka a jɛrɛ bonya. A mako tɛ a la ka a la kɛwaliilu la mɔɔ gbɛrɛ ta ma.

⁵ Baa bɛɛ ka kan ka a jɛrɛ la kunko ta.

⁶ Mɛn da Alla la kumakan sɔrɔn ka a karan, wo tii ka kan ka a la karanmɔɔ sɔ a la bolofen jumailu rɔ.

⁷ Ai kana ai jɛrɛ lafilila. Mɔɔ ti se mɔnɛdona Alla rɔ wala ka a mayɛlɛ. Baa mɔɔilu wa si su su foyi sɛnɛ rɔ, ii ri suman su wo sɔrɔn.

⁸ Ɔɔn, mɔɔ mɛn wa sɔn a jɛrɛ faribanku nata juuilu ma ka kojuu kɛ, wo tii ri saya sɔrɔn. Kɔni mɔɔ mɛn wa sɔn Nii Sɛniman diyana koilu ma ka kojuma kɛ, wo tii ri jɛnemaya banbali sɔrɔn.

⁹ An kana kori kojuma kɛ rɔ, baa ni an ma jiiɛɛ ka a boloka, an di a tɔnɔ sɔrɔn a waati la.

¹⁰ Wo le kosɔn, an wa fɛrɛ sɔrɔn tuma mɛn na, an ka kan ka kojuma kɛ mɔɔilu bɛɛ yɛ, ka tɛrɛ tɛ an badenma lemɛniya mɔɔilu ma.

Kuma laban

¹¹ Nba, ai ye sebeden kunba jinilu ragbe. Nde ye woilu sebeta n jere bolo le la ka a lawa ai ma.

¹² Mɔɔ menilu ye a fe ka ai diyagboya ko ai ye faaninta ke, ii beɛ ye a jininna ka diya mɔɔilu ye tuun, baa ii te a fe mɔɔilu ye ii tɔrɔ Nenematɔmɔnin faa gbɔngbɔn jiri kan wo kosɔn.

¹³ Baa mɔɔ menilu faaninta ke la, woilu jere te Nabi Musa la sariya labatola. Kɔni ii ye a fe ai ye faaninta ke sa ii ri se ii jerebonyala ko ii ka a ke faaninta ke nɔ ra ke ai fari ma.

¹⁴ Nde kɔni, n tena n jerebonyala ko si ma, fo an na Maari Isa Nenematɔmɔnin faa ko gbɔngbɔn jiri kan. A la saya kosɔn gbɔngbɔn jiri wo kan, dunuɔa koilu ye n pana ikomin fen menilu faani. N fanan ye dunuɔa pana ikomin fen men faani.

¹⁵ Faaninta ke te foyi ri. Faanintakebaliya fanan te foyi ri, fɔɔ a ke danfen kura ri.

¹⁶ Menilu ye sila wo taamala a ni Isirayeli mɔɔilu* fanan, Alla ye jususuma di wo beɛ ma, ka hina ii la.

¹⁷ Nba, sisen mɔɔ si kana n tɔrɔ butun, baa tɔrɔya nɔ menilu ye n fari ma, n ka woilu sɔrɔn Isa le kosɔn.

¹⁸ N badenmailu, an Maari Isa Nenematɔmɔnin na jumaya ye to ai fe. Amina.

* **6:16** A la Isirayeli mɔɔilu wo kɔrɔ ye le mɔɔ menilu lemɛniyani Maari Isa ma ko ale le ye an kisiba ri.

**Alla la Kitabu Seniman
Portions of the Holy Bible in the Sankaran Maninka
language of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue
Sankaran Maninka de Guinée**

copyright © 2022 Pioneer Bible Translators

Language: Sankaran Maninka

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 15 May 2025

bb49d365-c43a-57d0-a386-570745648030